

BRIEVEN

BRIEVEN is een rubriek waarin plaats is voor uw mening, ideeën of filosofische gedachten. We zijn blij met uw bijdragen, maar zorg ervoor dat uw inzending kort en bondig is. De redactie behoudt zich het recht om de brief te redigeren en zo nodig in te korten.

Zend uw tekst naar het redactieadres.

Herinnering

Vorige week begon ik het boek 'De eeuw van mijn vader' van Geert Mak te lezen. Mak begint het boek met een citaat van Klaus Mann. Een treffende omschrijving van het begrip herinnering. Het benadert in sterke mate hoe ik binnen mijn werk 'herinneringen' wil integreren.

"Herinneringen zijn gemaakt van wonderlijk materiaal – bedrieglijk en toch dwingend, machtig en vaag. Men kan geen staat maken op zijn herinneringen, en toch bestaat er geen andere werkelijkheid dan degene, die we in ons geheugen dragen. Elk ogenblik dat wij beleven dankt zijn zin aan het voorgaande. Tegenwoordige tijd en toekomst zouden zinloos worden, als de sporen van het verleden uit ons bewustzijn gewist waren. Tussen ons en het niets staat ons herinneringsvermogen, een problematisch en breekbaar bolwerk."

Klaus Mann, Het Keerpunt, Vertaling Willem van Toorn, Uitgeverij De arbeiderspers, 1985.

Ida van der Lee

Burgerbouw aan het Gein in historisch perspectief

Abcoude - Eeuwenlang stonden langs de boorden van het veenriviertje het Gein boerderijen en een enkele buitenplaats. De welvarende bedrijven aan de zuidzijde en de sappelaars aan de noordzijde. De verbinding met het stadje Weesp en het dorp Abcoude bestond uit onverharde kleiweegen die in het natte seizoen nauwelijks begaanbaar waren. Transport vond dan ook meestal plaats via het water van het Gein. Afgezien van enkele boerenarbeiders en blekers-woninkjes werd er geen burgerbouw aangetroffen. De komst van het spoor en een station in 1842 gaf geen impuls tot verdere uitbreiding van het dorp. De eeuwenoude boerenhofsteden Rome en Land houdt stand domineerden het landschap aan Gein Noord. Gein

Zuid was weiland. Eerst bij de boerderij Starnheim verscheen de eerste bebouwing als men het dorp achter zich liet.

In de twintiger jaren ontstond bouwactiviteit aan beide zijden van het Gein. De Coöperatie liet in 1919 een gebouw neerzetten op de plaats waar later de uitspanningen De Waterlelie en Entre Nous werden aangetroffen. In de jaren twintig kwam er bebouwing aan het begin van het Gein. Het silhouet en het aanzicht zijn sindsdien niet meer veranderd.

W.W. Timmer

Zie ook het artikel: 'De redding van het Gein' in de uitgave Spaar het Gein januari 2001 over de eerste bewoners en de bouwers van dit verdwijnende stukje Abcoude, geschreven door Ileen Montijn.

Onttapping seinhuisje in 1973

ONGEVALLEN

"Op een avond hoorde ik tijdens het aardbeien wieden een lange toeter, gevolgd door een doffe klap... Renault 4 plat!!!"
(Leo Bruns)

"Er is eens iemand om 11.11 uur voor de trein gesprongen. Het was de optrekkende stoptrein uit Utrecht. Later hoorden we dat deze persoon iets met het getal elf had."
(Anneke Andriessen)

"Mijn partner zag op een avond iets vreemds op 't spoor liggen. Het bleek een onthoofd lichaam te zijn. De politie is de hele nacht bezig geweest om het hoofd te zoeken."
(Janny de Boer)

"De vroegere bewoner van dit huis was vaak dronken. Om die reden heeft hij het rode hekje bij de stoep gemaakt. Hij kon zich dan beter omhoog hijsen. Hij is jammerlijk verdronken omdat hij de sloot in liep in beschonken toestand."
(Leo Bruns)

HET VERVOLG

Medio 2002 verschijnt de tweede nieuwsbrief; u leest daarin over de voortgang van het ontwerpproces. De schuurtjes en andere restmaterialen worden omgebouwd tot een monument met de bedoeling terug te keren in de spoorbuurt.

Het derde en laatste nummer komt eind 2002 uit. De uitkomst van het ontwerpproces en hoe het monument concreet gerealiseerd wordt, zijn de items in deze nieuwsbrief. Wij verwijzen ook naar de website. Indien u op de hoogte wilt blijven, geef uw naam en adres op. Ook kunt u reageren en het onderstaande redactieadres gebruiken.

Concept en organisatie kunstproject: Ida van der Lee
Organisatie performance: Henke Baars
Techniek: Jaap Velslerboer
Film: Jeanine Luxembourg; Luijten en Marcander Producties
Fotografie: Paul Gofferjé
Grafisch ontwerp: Philip Stroomberg
Website: Joost Pothast
Kunstgeograaf: Ad Hermans
Lichtontwerp: Henk Post
Tent: Dré Wapenaar
Dekschuit: Arie Hoek
Koor: Cosmos en Damianuskoor o.l.v. Stephan v.d. Wijgert

Dank aan: Gemeente Abcoude; Vereniging Bescherming Spoorbuurt Abcoude; Architectuur Lokaal; Het Kunstgeografisch Genootschap; Wil Eikelenboom; Hellen Jaspers en alle mensen die op welke manier dan ook meewerken aan dit project

Het project is financieel mogelijk gemaakt door: Rail Infrabeheer; Provincie Utrecht; Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst; VSB Fonds; Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Noord West; Ministerie van Verkeer en Waterstaat, directie Utrecht; Arcadis Bouwinfra;

Aan dit nummer werkten mee: Mandy Beekman; Ad Hermans; Jan Swinkels; Wim Timmer en de bewoners uit de spoorbuurt

Fotografie: (Historisch) beeldmateriaal: Paul van Diest; Gert Herrebrugh; Wim Timmer; Saskia Koster; Ida van der Lee; Marja Lenior; Jeanine Luxembourg; Joost Pothast

Grafisch ontwerp: Philip Stroomberg, Amsterdam

Druk: Drukkerij Mart.Spruijt BV

Opilage: 2500

Informatie en redactie: www.ontroerendgoed-abcoude.nl info@ontroerendgoed-abcoude.nl

Ida van der Lee
Vrolijkstraat 281/3
1091 VC Amsterdam
T/F: (020) 668 33 78
E: idavanderlee@planet.nl

Henke Baars
T: 06 53 20 02 66

Saskia Koster (eindredacteur)
T: (030) 271 58 22

NUMMER 1 – HERFST 2001 / AFSCHIED SPOORBUURT
ZIE OOK ONZE WEBSITE: HTTP://WWW.ONTROERENDGOED-ABCOUDE.NL

ONTROEREND GOED

De sloop van twaalf woonhuizen in de spoorbuurt in Abcoude komt snel dichterbij. Ze moeten plaats maken voor verdubbeling van het spoor en een aquaduct. Twaalf huizen met een eigen, unieke geschiedenis, met bewoners die moeten 'ontwortelen', of ze willen of niet. Kunstenaar Ida van der Lee geeft met haar project 'Ontroerend Goed' de mensen in Abcoude ruimte om op rituele en respectvolle manier afscheid te nemen van hun woonplek. Op 18 november start het project met de letterlijke ontworteling van misschien wel de meest pretentieloze maar tegelijk ook persoonlijke bouwsels in de spoorbuurt: de schuurtjes. Wat volgt is een theatrale tocht van een aantal schuurtje op een dekschuit over het Gein. Ondersteund door licht, muziek, film en kleine voorstellingen gaat het bouwsel op weg naar een nieuwe bestemming.

Schuurtjes maken tocht over Gein

Kunstproject 'Ontroerend Goed' geeft spoorbuurt Abcoude waardig afscheid

HET WEER

Het weer in 1950 naar Nescio

18 november Zaterdag. Bus van bij tienen naar Muiden (hoofdstraat). Feeëriekie zon met lichte nevelachtigheid. Zon op water, slooten, plasjes, tooveraak in Merwedekanaal, nevel tussen boomen van Betlem. Op zee bijna geen zicht. Kaai op en neer en tabak en 1 sigaar gekocht op den hoek van de (Muidensche) Weesperstraat, smal, onregelmatig, sjofel en vies als een leelijk Brabantsch dorp, links twee sjofele kale boomen met bijna rechtoppe takken, rechts in de verte wat bleeke zon op huizen, in het midden een petroleumventer. Aan 't eind verloor zich het straatje in een bocht.

Nescio, Natuurdagboek. Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar
Uitgeverij G. A. van Oorschot

Weersvoorspelling 18 november 2001

18 november Zondag. In tegenstelling tot het begin van november, blijft het rustige weer van de afgelopen dagen aanhouden. In de ochtend zal het wat miezeren, alsof er een flinke schilderskwast wordt uitgeschud. 's Middags klaart het weer op en keert de Pruisisch blauwe lucht even terug. De zon komt pastelkleurig door. In Abcoude loopt het kwik in de middag op tot een graad of 8. De wind is matig en komt uit het zuid/zuidwesten. Maar tegen de avond komt er een aquarelachtige (water)kou opzetten. Mist bezorgt ons een verstild landschap, zoals Mondriaan dat begin vorige eeuw schilderde.

Dit weerbericht kwam tot stand door de weersbeschrijvingen van het KNMI van 18 november de afgelopen tien jaar.

Nietsvermoedend staan de vier houten schuurtjes op een rij. Op de grens van tuin, polder en spoor trekt het leven ritmisch aan hen voorbij. Het denderen van de treinen, voorafgegaan door indringend geklingel, wordt afgewisseld met de stilte van natuurgebied het Gein. Het is een ritme waarmee de bewoners van de spoorbuurt vergroeid zijn. Als over een paar jaar het mega-project van Rail Infrabeheer wordt afgerond, verdwijnt de trein ondergronds. De spoorbuurt van Abcoude zal niet meer hetzelfde zijn. Het afdammen van de rivier wordt voorkomen. Het Gein kan ongehinderd verder stromen.

"De meeste inwoners van Abcoude vinden het aquaduct een goede oplossing", zegt kunstenaar en projectleider Ida van der Lee. "Het natuurgebied blijft gerespecteerd en dat is natuurlijk heel mooi. Maar dat doet niets af aan het feit dat er een groep mensen is die gedwongen uit hun huizen moet. En dat gebeurt overal in Nederland. In ons land wordt in hoog tempo gesloopt en vernieuwd en dat maakt mensen en hun woonomgeving behoorlijk fragiel. Ik wil met het project

tegenwicht bieden aan al die veranderingsprocessen die zonder pardon ingrijpen in het leven van mensen. Ik zie het als een soort emotionele compensatie voor de bewoners. Voor de meeste bewoners is het vreselijk om weg te moeten. Ik wil mensen graag een waardig afscheid bieden en daarnaast een plek voor hun herinneringen creëren."

Achterkant

'Ontroerend Goed', dat onder andere gesponsord wordt door Rail Infrabeheer, zet de schijnwerpers op momenten van verandering. "Over de spoorbuurt zijn prachtige verhalen losgekomen. Ik ben er bijvoorbeeld achter gekomen dat het oude seinhuisje van Abcoude in de jaren zeventig ook is 'ontworteld' en met een kraan van zijn plek is gehaald. De voormalige seinwachter heeft me daar foto's van laten zien. En dat wil ik zeker gaan gebruiken in het project. Want wij gaan een kraan inzetten om een aantal van de schuurtjes op de dekschuit te zetten. Ik heb voor de schuurtjes gekozen omdat ze in hun eenvoud een mooi contrast vormen met zo'n hightech aquaduct. En ik vind dat

deze bouwsels verbonden zijn met het spoor. Ze vormen vaak de 'achterkant' van dorpen. Het is een vertrouwd beeld vanuit de trein."

Van der Lee stond in eerdere kunstprojecten ook aan het (vervolg op pagina 2)

Trein speelt hoofdrol in film

In het open landschap bij de molen is op zondag 18 november rond 18.00 uur op een groot buitenscherm de film 'Het Gein Blijft' van Jeanine Luxembourg te zien. In de verte het station uitgelicht, van dichtbij het beeldverhaal over trein en spoorbuurt.

HET SPOOR

“Mijn vader draagt nooit een horloge, door de gang van de trein kan hij precies zeggen hoe laat het is” (Fred Bosman)

“Toen het seinhuisje er nog stond werd er vaak gescholden op de seinwachter. Hij nam altijd ruim de tijd voor de passerende treinen en hield de bomen erg lang dicht.” (Familie Van Lint)

“Wij speelden altijd langs het spoor. Soms legden we centen op de rails, als de trein er overheen reed kreeg je repeterende afdrucken op de rails.” (Kaos Bernards)

“Ons land werd tot '73 door het spoor in tweeën gedeeld. Wij hadden voor ons vee een eigen spoorovergang. Op het midden-spoor stond soms een goederentrein voor een paar uur stil, dan konden wij er domweg niet langs. Omdat de melk toch afgevoerd moest worden, hebben we alle melkbussen een keer met de hand onder de goederentrein doorgegeven.” (Fred Bosman)

Bebouwing aan Gein Zuid.

De eerste twee huizen die in 1920 zijn gebouwd. Daarna de complete lintbebouwing met de zes huizen, zoals die in de jaren dertig werd voltooid. Dan de uiteindelijke situatie in het jaar 2000.

(vervolg artikel voorzijde)

‘sterfbed’ van gebouwen met een rijke historie. Van het afbraak proces van een daglonerhuisje in Breukelen en een dorpscafé in Enschede maakte zij een theatraal ontledingsproces. Een deel van de materialen van deze gebouwen transformeerde Van der Lee in beeldende kunst. De achterliggende gedachte is dat verandering niet alleen onrust creëert, maar ook nieuwe mogelijkheden. “Uiteindelijk zullen de schuurtjes, samen met verhalen, foto’s en onderdelen uit de huizen, een monument gaan vormen dat weer terugkeert naar de spoorbuurt. Hiermee probeer ik de geschiedenis van de wijk te koppelen aan de toekomst.” Maar eerst gaan de schuurtjes op 18 november een tocht maken over het land, door de lucht en over het water. Het publiek kan meelopen langs de oever, waar de reis zal eindigen bij de molen. Daar wordt op een groot projectiescherm een film getoond. Over haar drijfveren zegt de kunstenaar: “Ik heb altijd al een fascinatie voor het landschap gehad en ben gevoelig voor dingen die verdwijnen.”

Het is de bedoeling dat de getransformeerde schuurtjes een tijdelijke plek in Abcoude krijgen tot het aquaduct in 2006 klaar is. In samenwerking met Architectuur Lokaal, de gemeente en Rail Infrabeheer zal uiteindelijk een definitieve locatie in de spoorbuurt gevonden moeten worden voor dit monument.

Mandy Beekman

Zomaar een huis

“Pim Fontijn?” Een wenkbrauw gaat omhoog. “Nee, die woont op Gein Noord, dit is Zuid. Je moet daar weer over het spoor, dat smalle bruggetje over en zo kom je aan de andere kant.”

Het bruggetje maakt onderdeel uit van de oude spoorbrug. Zo kom je voor het andere groepje huizen, dat voor de Hoge Snelheidslijn moet wijken. Gein Noord nummer 3 is eigenlijk nummer 2 en 3 samen. De twee huizen zijn eind jaren zeventig samengevoegd. Het is daardoor een huis geworden waarin alles dubbel is. Twee keukens, twee schuurtjes en inmiddels wel een grote woonkamer, want de muur is doorgebroken.

Reina Vermolen heeft nummer 2 gekocht toen ze nog bij haar ouders op nummer 3 woonde. Ze is er niet meer, de dame des huizes, maar de schatbewaarder van haar spullen doet open. Het is drie dagen voordat hij zelf het huis gaat verlaten.

“Tien jaar terug zat ik zonder woonruimte. Mijn broer woont hier in Abcoude en via via is het balletje gaan rollen. Een oudere dame, weduwe en hulpbehoevend, zou erg gebaat zijn met iemand die bij haar zou intrekken en haar zo een handje kon helpen.”

Pim Fontijn pakt de foto van een houten vitrinekastje en zet Reina op tafel. “Zo oud was ze niet. Maar helemaal niet mijn type hoor, bloemetjesjurk, afijn je kent dat wel. Ik ging hierboven wonen. Maar als ik mijn dienst als taxichauffeur er op had zitten, dan dronken we samen nog wat. Ze hield erg van een praatje en wat gezelschap.”

“Ik woonde hier nog geen drie jaar en toen overleed zij,

zo in vier jaar na het overlijden van haar man Wim Stootman. Van de erven van het huis mocht ik er blijven wonen. Toen was er al sprake van, dat het spoor verdubbeld zou worden.” Naast de gordijnen met goud gestikte bloemen wordt de schrootjeswand zichtbaar, naast door een huis geworden waarin alles dubbel is. Twee keukens, twee schuurtjes en inmiddels wel een grote woonkamer, want de muur is doorgebroken.

Waterfietsen

Inmiddels zijn ook de erven van Reina Stootman n Vermolen gearriveerd. We drinken koffie aan de hoge tafel met het groene kleed. Ineens begint het huis te leven. De twee huizen splitsen zich en er lijkt ineens weer een muur tussen te staan. De achternacht van Reina, mevrouw Stootman-Vermolen, hangt de oorkonde voor beste bierdrinker van het jaar. Die is van Pim Fontijn. Zijn persoonlijke spullen zijn ingelijst in haar huis, in een onvervalste jaren zeventig sfeer. Aan de bakstenen muren hangen reproducties van schilderijen die Abcoude in de winter tonen. “Reina hield erg van winterlandschappen, maar dit is een foto van mijn ouders en van hun slagerij in de Ferdinand Bolstraat in Amsterdam.”

armleuningen staat, daar was de schutting tussen de twee tuinen in. Het trappetje is speciaal voor Reina gemaakt, kon ze toch zelf de tuin in om bij het water te zitten, want daar was ze gek op hoor. Ik heb nog wel eens voorgesteld om hier waterfietsen te verhuuren in de zomer”, zegt Pim lachend. “Ja serieus hoor, ze was er wel voor in. Kon ze lekker steeds buiten zitten en zou zo veel contact krijgen. Maar toen ik het planetje bij de gemeente indiende werd het afgekeurd. Het Gein mag niet commercieel worden uitgebaat. Ach ja, en terecht, toch?”

De twee huizen die nu samen één vormen, hebben talloze veranderingen ondergaan. “Eigenlijk was het één grote

verbouwing, zegt meneer Godlieb, maar omdat ze niet zo concreet waren veranderde het plan steeds.” Hij schudt zijn hoofd vertederd. “Het waren tortelduifjes, die twee samen, ze filosofeerden wat raak over het huis en daardoor kwamen ze op steeds andere ideeën. Dan moest de vloer er uit en een nieuwe er in. En ook met het dak was het een enorm gedonder. Wim Stootman belde me wel eens om te overleggen. Maar de verbouwing heeft erg lang geduurd en volgens mij wel een ton gekost. Dat is nu een hoop geld, maar eind jaren zeventig was het helemaal een vermogen.”

Betonnen waterputten

Mevrouw Godlieb kan zich nog wel iets herinneren van de inrichting van de ouders van Reina. “Dat is allemaal anders nu, maar het waren keurig nette mensen. Ze hadden het huis van de familie Rentinck gekocht. In Gein Noord had de oude Rentinck, een slager, drie huizen. Vader Vermolen had een steendrukkerij in Amsterdam. Hij was een heel precieze man, ging elke dag met de trein naar station Amstel en van daar met de fiets naar de zaak. Reina werkte in de verpleging.

Uiteindelijk is ze weer thuis komen wonen om haar moeder te verplegen. Na het overlijden van haar beide ouders is ze hier alleen blijven wonen en uiteindelijk trouwde ze in 1975 met Wim Stootman.”

Het is opgehouden met regenen en we lopen de tuin in. Ik verbaas me hoe dit huis is blijven stilstaan bij een gelukkige periode uit het leven van Reina Stootman-Vermolen. De jaren zeventig en tachtig zijn hier goed vertegenwoordigd. Maar buiten vallen twee grijze betonputten putten op met houten deksels. Wat is dit?

“Regenbakken”, zegt mevrouw Godlieb stellig. “Toen er nog geen stromend water was in de huizen, had men dit soort putten bij het huis. Hier zijn er nog twee, van elk huis één. Bovenin werden cokes of grint gestopt hierdoor werd het water dat werd opgevangen gezuiverd. Zo werd het water heel zacht en geschikt gemaakt voor de was. Voor Reina waren de putten een oude traditie er mocht absoluut geen leidingwater in. Ook al gebruikte ze het al lang niet meer.”

Saskia Koster

Als de stenen spreken...

In mei kreeg ik een telefoontje van wethouder Jobke Vonk die in Abcoude over ‘Welzijn’ gaat. Of ik eens met Ida van der Lee wilde praten, want die was van plan om met een kunstproject wat opberends te doen rond de spoorverbreding aan het Gein.

“Ik zelf zie er wel wat in” voegde zij daar aan toe. Nu ken ik de wethouder als iemand die met beide benen op de grond staat. Dus ik stemde toe, benieuwd en ook wat sceptisch. Ida kwam, zag en... won. Overwinnen was het nog niet helemaal. Daarvoor zaten er toen nog net iets te veel losse eindjes in haar verhaal. Maar de kern van haar boodschap zet je aan het denken. In naam van de vooruitgang zijn wij alsmoer aan het breken en slopen. Wij jakkeren tussen de bouwkranen van de ene omleiding naar het andere ‘werk in uitvoering’. Wie denkt er nog aan de uitdrukking ‘als de stenen zouden kunnen spreken’? Kom, niet zeuren over vervlogen lief en leed. Weg met alles wat heeft afgedaan. Puinbak en vuilcontainer zijn toch een nette oplossing? Zo zou het waarschijnlijk ook gegaan zijn in de Abcouder spoorbuurt. Twaalf huizen moeten dit jaar tegen de vlakte. Om plaats te maken voor de nieuwe spoorlijnen. Vóór de komst van de sloper zou de buurt samen nog een glaasje drinken tot afscheid. En een traan wegpinken om het onvervangbare verlies van die mooie woonplek. Dat zou het wel geweest zijn. Zo gaan die dingen.

Welk gelukkig gesternte Ida op het spoor van Abcoude heeft gebracht weet ik niet. Maar dat zij de buurt even wil optillen boven de droefheid en beslommingen bij het gedwongen vertrek is een zegen. Even goed als haar idee Abcoude te helpen aan een tastbare en blijvende herinnering aan wat gaat verdwijnen. Haar visie op het bijzondere van ons wereldje aan het Gein sluit aan op een lange artistieke traditie. Jakob Olie, Mondriaan, Nescio, Gied Jaspers en vele anderen, zij waren de zieners die in beelden en woorden de schoonheid wisten vast te leggen die ons en ontelbare liefhebbers van het Gein roert.

Abcoude heeft jarenlang gestreden om het beste te maken van de spoorverbreding. De rest van Nederland hebben wij uiteindelijk kunnen overtuigen dat het om iets uitzonderlijks gaat. Waar men tenslotte dan ook niet zuinig aan (mee)betaalt.

Ida, jij gaat aan onze mengeling van vreugde over het behaalde succes en treurnis over wat wij verliezen een ongedachte dimensie toevoegen. Wij laten ons in weemoed graag mee zweven op de vleugels van jouw inspiratie. Maar wees niet boos als wij met één been dicht bij de grond willen blijven.

Jan Swinkels (voorzitter Vereniging Bescherming Spoorbuurt Abcoude)

NACHTRUST

“De eerste nacht leek het alsof de trein dwars door de slaapkamer reed.” (Leo Bruns)

“Mijn man deed geen oog dicht de eerste nachten. ‘Als ik niet binnen een maand gewend ben aan die trein ga ik weer verhuizen.’ Hij is nog twintig jaar gebleven.” (Marja Lenior)

“Je moet zorgen dat je voor twee uur ‘s nachts in slaap bent gevallen of pas na twee uur naar bed gaat, want rond die tijd komt er een lange goederentrein langs. Het huis schudt en je bed schudt ook.” (Ingrid Plante)

Stadsmensen zitten eerste rang in stal

Ze gaan weer terug naar de stad, maar echte stadsmensen zijn het niet meer. In het Gein kregen ze een cursus ‘boerenleven’. Het is de ruimte, het Gein en het vee achter in de weilanden die de familie Lenior het meest gaat missen.

“We waren echte stadsmensen toen we hier kwamen wonen. De makelaar wilde ons het huis in eerste instantie niet eens laten zien. Hij dacht dat het voor ons veel te veel buiten lag. Maar toen we hier een stap over de drempel deden wisten we het. Hier willen we wonen.”

Marja Lenior wijst naar het weiland achter hun tuin. “We hadden snel contact met de boer, die hierachter zijn vee had. Zo wist ik dat er een koe drachtig was. Bel me als de koe moet bevallen, had ik hem gevraagd, het maakt me niet uit hoe laat. Dat wilde ik wel een keer meemaken”. “Op een morgen, erg vroeg in de ochtend, belde zijn vrouw. Het staat te gebeuren, jullie moeten nu komen. Dus wij ons bed uit. Terwijl we naar de stal liepen vroeg ik me af hoe dat verder moest. Ik was zelf hoogzwanger en ik zou niet lang kunnen staan. Maar het was een prachtig gezicht, hè Rob?” Ze roept haar man erbij. “Komen we die stal in en midden in die grote ruimte staan keurig twee stoeltes klaar. Eerste rang zaten we, nota bene!”